

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Рев 602/2019
08.10.2020. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија Слађане Накић Момировић, председника већа, Марине Милановић и Данијеле Николић, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Радомир Спасојевић, адвокат из ..., против туженог „Тор деиса“ доо из Београда, чији је пуномоћник Владимир Михај, адвокат из ..., ради накнаде штете, одлучујући о ревизији туженог изјављеној против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2028/18 од 22.10.2018. године, у седници већа одржаној дана 08.10.2020. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија туженог изјављена против пресуде Апелационог суда у Београду Гж 2028/18 од 22.10.2018. године

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова одговора на ревизију туженог.

Образложење

Пресудом Основног суда у Ваљеву П бр. 880/17 од 16.01.2018. године одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени да тужиоцу плати материјалну штету по основу изгубљене зараде у периоду од 03.03.2014. године до пресуђења (16.01.2018. године) у износима означеним и таксативно набројаним по месецима за наведени период, са припадајућом законском затезном каматом, а одбијен је као неоснован и тужбени захтев за накнаду материјалне штете – ренте услед трајног умањења радне способности месечно у износу од 34.375 евра у динарској противвредности по средњем курсу НБС на дан и у месту плаћања и то до 10. у месецу за текући месец почев од дана пресуђења па убудуће док обавеза по закону траје (став 1. изреке пресуде); обавезан је тужени да тужиоцу на име трошкова поступка плати износ од 64.000,00 динара са законском затезном каматом на тај износ почев од дана извршности одлуке до коначне исплате (став 2. изреке).

Пресудом Апелационог суда у Београду Гж 2028/18 од 22.10.2018. године, донетој по одржаној главној расправи пред тим судом дана 22.10.2018. године, преиначена је пресуда Основног суда у Ваљеву П 880/17 од 16.01.2018. године у ставу 1. изреке, па је

обавезан тужени да тужиоцу исплати на име изгубљене материјалне штете по основу изгубљене зараде у периоду од 03.03.2014. године па до 16.01.2018. године укупан износ од 147.988,04 динара у износима и по месецима у спорном периоду таксативно набројаним у ставу 1. изреке, са припадајућом законском затезном каматом; као и да му на име ренте исплати за месец јануар 2018. године износ од 1.655,75 динара са законском затезном каматом почев од 01.03.2018. године, а да му убудуће, док за то буду испуњени законски услови, месечно плаћа 12,5% просечне месечне зараде неквалификованог радника у Републици Србији без пореза и доприноса и то сваког 01. у месецу за текући месец (став 1. изреке пресуде). Преиначена је првостепена пресуда у ставу другом изреке, па је захтев туженог за накнаду трошкова парничног поступка одбијен као неоснован (став 2. изреке); обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове првостепеног поступка у износу од 158.500,00 динара (став 3. изреке) и обавезан је тужени да тужиоцу накнади трошкове другостепеног поступка у износу од 60.000,00 динара (став 4. изреке).

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужени је благовремено изјавио ревизију због погрешне примене материјалног права.

Тужилац је преко пуномоћника дао одговор на ревизију туженог, у коме је оспорио основаност исте. Трошкове одговора је опредељено навео и тражио.

Врховни касациони суд је испитао побијану пресуду у смислу члана 408. у вези члана 403. став 2. тачка 2. Закона о парничном поступку („Службени гласник РС“ број 72/11...55/14) па је утврдио да ревизија није основана.

У поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП на коју ревизијски суд пази по службеној дужности.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је дана 14.05.2014. године поднео тужбу суду са захтевом за накнаду нематеријалне и материјалне штете коју је претрпео дана 03.03.2014. године, када је обављајући послове на објекту туженог – ... на хали туженог у ..., за које је био ангажован од стране ББ, пао са неисправних мердевина и задобио тешку телесну повреду у виду прелома у пределу доњег краја десне жбице (кости подлактица). Пресудом првостепеног суда П 837/14 од 08.08.2016. године одлучено је о накнади нематеријалне штете коју је тужилац трпео, утврђена је одговорност туженог који је обавезан да нематеријалну штету накнади тужиоцу у износима који су умањени за 50% колико представља допринос тужиоца настанку штете, с обзиром да је пре употребе мердевина са којих је пао, приметио да је гума која спречава клизање излизана, и у том делу првостепена пресуда је постала правноснажна, док је у делу који се односи на накнаду материјалне штете на име изгубљене зараде и ренте, та пресуда укинута и предмет враћен првостепеном суду на поновни поступак. На основу записника Инспектората за рад од 22.04.2014. године, утврђено је да је послове реновирања објекта туженог у то време водио ББ ..., који је ангажовао тужиоца који је приликом фарбања металних врата хале, услед клизања мердевина, чија је гума била оштећена и без функције, пао са истих и задобио повреду десне руке. Наведене повреде су утврђене на основу медицинске документације и налаза и мишљења лекара општег хирурга, ортопеда и физијатра, а у ранијем току поступка изведен је доказ вештачењем од стране вештака

специјалисте медицине рада на основу кога је утврђено да је код тужиоца наступило умањење радне способности за 25% и то трајно. Приликом давања налаза вештак је имао у виду послове које је тужилац претходно обављао, послове на којима се повредио, да је тужилац завршио основну школу, па је реч о НК раднику. На основу исказа тужиоца саслушаног у својству странке утврђено је да је пре повређивања обављао молерске и грађевинске послове, да је зарађивао 250 до 300 евра (некада и до 50.000,00 динара) да је поред молерских радио и друге послове за које је био ангажован, а да га након повређивања људи мање зову јер не може да ради као раније, па да максимално заради до 200 евра месечно, а некада и мање, око 130 евра. Наводе тужиоца у погледу висине зараде потврдили су својим исказима саслушани сведоци ВВ и ГГ. Ради утврђивања висине материјалне штете обављено је вештачење од стране вештака економске струке, па је суд на основу налаза и мишљења и изјашњења наведеног вештака утврдио да се у конкретном случају ради о заради коју би тужилац као неквалификовани радник са завршеном основном школом, остваривао у периоду од повређивања до пресуђења, као и висини ренте након тога, па убудуће док за то постоје законски услови. На дати налаз вештака тужилац није имао примедбе, а уопштене примедбе туженог односиле су се на (не) постојање одговорности туженог.

На основу тако утврђеног чињеничног стања правилно је другостепени суд применио материјално право када је преиначио првостепену пресуду и усвојио тужбени захтев тужиоца.

Неосновано се ревизијом туженог указује на погрешну примену материјалног права.

Чланом 155. Закона о облигационим односима прописано је да је штета умањење нечије имовине (обична штета) и спречавање њеног повећања (измакла корист) као и наношење друге физичког или психичког бола или страха (нематеријална штета).

Одредбом члана 173. Закона о облигационим односима прописано је да штета настала у вези са опасном ствари, односно опасном делатношћу сматра се да потиче од те ствари, односно делатности, изузев ако се докаже да оне нису биле узрок штете.

Одредбом члана 174. Закона о облигационим односима прописано је да за штету од опасне ствари одговара њен ималац, а за штету од опасне делатности одговара лице које се њом бави.

Одредбом члана 177. став 3. Закона о облигационим односима прописано је да се ималац ослобађа одговорности делимично, ако је оштећеник делимично допронео настанку штете.

Одредбом члана 188. Закона о облигационим односима регулисана је накнада у облику новчане ренте.

Одредбом члана 195. став 2. Закона о облигационим односима прописано је да, ако повређени због потпуне или делимичне неспособности за рад губи зараду, или су му

потребе трајно повећане, или су могућности његовог даљег развијања и напредовања уништене или смањене, одговорно лице дужно је плаћати повређеном одређену новчану ренту, као накнаду за штету.

Правилан је закључак другостепеног суда да су у конкретном случају испуњени услови за примену напред наведених законских одредби, јер материјална штета коју тужилац потражује се огледа у изгубљеној заради услед повређивања и губитку зараде услед неспособности за рад и у будућој штети у висини зараде коју би остваривао од времена пресуђења да, до губитка радне способности није дошло, јер се по редовном току ствари могло очекивати да би он и убудуће ту зараду остваривао, а висина материјалне штете правилно је утврђена на основу налаза, мишљења и изјашњења вештака економске струке.

Неосновани су ревизијски наводи туженог да исти није одговоран за насталу штету, јер су основ одговорности туженог, допринос тужиоца настанку штете у висини од 50% и умањење животне активности тужиоца 25% трајно, утврђени правноснажном пресудом првостепеног суда П 837/14 од 08.08.2016. године, код одлучивања у овој парници у односу на тражену и досуђену нематеријалну штету.

Неосновани су ревизијски наводи туженог да тужилац није доказао да услед умањења радне способности трпи штету у виду умањења зараде. Ово са разлога што је у проведеном поступку утврђено да тужилац има завршену основну школу и да се код НСЗ води као незапослено лице, а у погледу висине зараде коју је остваривао пре и након повређивања, исказ тужиоца потврдили су и саслушани сведоци. Тужени суду није предложио извођење доказа којима би оспорио исказ тужиоца и саслушаних сведока, а на основу налаза, мишљења и изјашњења вештака економске струке утврђено је да се ради о заради коју би тужилац као неквалификовани радник (са завршеном основном школом) остваривао у периоду од повређивања до пресуђења (од 03.03.2014. године до 16.01.2018. године), као и о висини тражене ренте па убудуће, док за то постоје законски услови (12,5% просечне месечне зараде неквалификованог радника у Републици Србији без пореза и доприноса).

Тражени износи материјалне штете досуђени су (умањени) сразмерно утврђеном доприносу тужиоца настанку штете од 50% правилном применом одредбе члана 177. став 3. и члана 192. став 1. Закона о облигационим односима.

Правилна је и одлука о трошковима парничног поступка донета на основу члана 165. став 2. у вези члана 153. став 1. и члана 154. став 2. Закона о парничном поступку.

Како се ни осталим наводима ревизије не доводи у сумњу правилност побијане пресуде, Врховни касациони суд је одлучио као у ставу првом изреке, применом члана 414. Закона о парничном поступку.

Имајући у виду да трошкови састава одговора на ревизију не представљају оне трошкове који су били потребни ради вођења парнице у смислу члана 154. став 1. Закона о парничном поступку, то је одлучено као у ставу два изреке.

**Председник већа-судија,
Слађана Накић Момировић, с.р.**

За тачност отправака
Управитељ писарнице
Марина Антонић